

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 3. april 2001 (04.04)
(OR. fr)**

7611/01

LIMITE

**ENV 160
AGRI 55
PECHE 72
DEVGEN 41**

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Bernhard ZEPTER, vicegeneralsekretær for Europa-Kommissionen
modtaget den: 28. marts 2001
til: Javier SOLANA, generalsekretær/højtstående repræsentant

Vedr.: Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet:
Handlingsplaner for biodiversitet: Landbrug, fiskeri, økonomisk samarbejde og
udviklingssamarbejde samt bevaring af naturressourcer - Bind I/V

Hermed følger til delegationerne Kommissionens dokument - KOM(2001) 162 endelig - Bind I/V.

Bilag: KOM(2001) 162 endelig - Bind I

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.3.2001
KOM(2001)162 endelig

BIND I

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

**Handlingsplaner for biodiversitet:
landbrug, fiskeri, økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde
samt bevaring af naturressourcer**

1. HVORDAN VI LEVER OP TIL VORT ANSVAR

1.1. Truslen

1. I de seneste årtier har Europa og resten af verden oplevet et dramatisk svind i biodiversiteten, og de eksisterende foranstaltninger har vist sig utilstrækkelige til at vende de nuværende tendenser¹. Der er blandt andet tale om en nedgang i antal og endog udryddelse af arter og levesteder, økosystemer og genetisk materiale:

- 64 endemiske planter i det europæiske landskab er forsvundet, og 45% af alle sommerfugle, 38% af alle fuglearter, 24% af arter og underarter af visse plantegrupper og omkring 5% af alle bløddyrarter betragtes allerede nu som truede.
- I nogle europæiske lande anses over to tredjedele af de eksisterende levestedstyper for at være truede.
- Det intensive landbrug har reduceret vådområderne i Europa med omkring 60% i de sidste par tiår. Tidligere var 2 000 km² af Rhinens bredder dækket af naturskove. I dag er der ingen sammenhængende skove, og arealet er blevet reduceret til kun i alt 150 km².
- 97 husdyrracer er forsvundet i nyere tid i Vesteuropa: 9 kvægracer, 4 gederacer, 54 svineracer og 30 fåreracer. Næsten 30% af alle overlevende racer er truede. I nogle medlemsstater er situationen i henhold til FAO om muligt endnu alvorligere, idet op til 43% af husdyrracerne er truede.
- På verdensplan risikerer i alt 11 406 plante- og dyrearter at blive udryddet i den kommende fremtid - i næsten alle tilfælde på grund af menneskers aktiviteter. Det betyder en ud af fire pattedyrarter og en ud af otte fuglearter. I henhold til FAO er 37% af alle husdyr truede på verdensplan. Det er almindelig kendt, at den internationale handel med vilde dyr er årsagen til, at omkring 30 000 arter globalt set står over for udryddelse.
- Alene i Amazonlandet ryddes der årligt 600 000 km² nu mod 30 000 km² i 1975 - hvilket får biologiske følger for et areal af den dobbelte størrelse.

2. Vi har et etisk ansvar for at bevare biodiversiteten på grund af dens iboende værdi. Biodiversitet skaber de fødevarer, fibre og drikkevarer, som vort samfund har brug for. Den er af afgørende betydning, hvis vi ønsker at bevare landbrugets og fiskeriets levedygtighed på langt sigt, og den danner grundlag for mange industriprocesser og fremstilling af nye lægemidler. Den udgør en del af verdens naturkapital, som mange lokalsamfund og samfundet som helhed bygger på. Tab af biodiversitet fører til tab af økonomiske muligheder.

3. Bevaring af biodiversiteten kan ikke blot sikres med de traditionelle naturbeskyttelsespolitikker. Særlige beskyttelsesforanstaltninger for udvalgte arter og levesteder er vigtige, men ikke i sig selv en fyldestgørende løsning på tabet af biodiversitet. Bevaring forudsætter, at indsatsen ikke begrænses til de 10-20% af

---

¹ Europas miljø ved årtusindskiftet. Miljørapport nr. 2. Det Europæiske Miljøagentur, København, 1999.

verden, som potentielt kunne udpeges til beskyttede områder. Det er også vigtigt at løse problemerne med f.eks. udbredelse af endokrinbeskadigende agenser og persistente organiske kemikalier, spredning af artsfremmede, invasive arter samt at vurdere og overvåge de relevante følgevirkninger af at indføre specifikke GMO'er. De dybere årsager til tabet af biodiversitet skal søges i udformningen og gennemførelsen af en række sektormæssige og horisontale politikker, som påvirker verdens biosfære. Det er derfor af yderste vigtighed at integrere biodiversitetskrav i udviklingen og gennemførelsen af de relevante sektorbestemte politikker. Dette er ikke blot et miljøproblem, men vedrører bæredygtighed i bredere forstand, da tab af biodiversitet skader de naturkapitalressourcer, som samfundets og økonomiens udvikling er baseret på.

1.2. Svaret: - De Europæiske Fællesskabs biodiversitetsstrategi og handlingsplaner

4. For at afbøde denne trussel mod nuværende og kommende generationers velfærd vedtog Kommissionen i 1998 en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om Det Europæiske Fællesskabs biodiversitetsstrategi², hvor det hedder, "*at årsagen til nedgangen i biodiversiteten [skal] forudgribes, forebygges og angribes ved kilden. Dette vil både medvirke til at vende den nuværende nedadgående tendens i biodiversiteten og genoprette en tilfredsstillende bevaringstilstand for arter og økosystemer, herunder landbrugsøkosystemer, både i og uden for EU*".
5. Rådet godkendte strategien i juni³ og Parlamentet i oktober⁴ samme år.
6. Det Europæiske Fællesskabs biodiversitetsstrategi indeholder en nøje definition af handlingsrammerne og beskriver fire større indsatsområder⁵ og de sektorale og horisontale målsætninger, der søges virkeliggjort. Strategien fokuserer specifikt på at integrere biodiversitetshensyn i de relevante sektorbestemte politikker og især: bevaring af naturressourcer, landbrug, fiskeri, regionalpolitikker og fysisk planlægning, skove, energi og transport, turisme, økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde.
7. Med vedtagelsen af biodiversitetsstrategien tog Kommissionen det første skridt i retning af at gennemføre sin største forpligtelse som underskriver af De Forenede Nationers konvention om biologisk mangfoldighed⁶. Det andet skridt i strategien er udvikling og gennemførelse af handlingsplaner og andre foranstaltninger, som kan påvirke de pågældende politiske områder. I de sektorale handlingsplaner beskrives de konkrete aktioner og foranstaltninger, som skal bidrage til at opfylde strategiens målsætninger, og der er opstillet målelige mål. I meddelelsen beskriver Kommissionen, hvordan der kan udarbejdes hensigtsmæssige indikatorer for

---

² Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om Det Europæiske Fællesskabs Biodiversitetsstrategi (KOM(1998)42).

³ Rådets konklusioner fra den 21. juni 1998.

⁴ Europa-Parlamentet: Ikke-lovgivningsmæssig beslutning A4-0347/98

⁵ Strategien er opbygget omkring fire indsatsområder: (1) Bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed; (2) Retfærdig fordeling af de fordele, udnyttelsen af de genetiske ressourcer resulterer i; (3) Forskning, identifikation, overvågning og udveksling af information; (4) Almen og faglig uddannelse og bevidsthed.

⁶ Rådets afgørelse af 25. oktober 1993 om indgåelse af konventionen om den biologiske mangfoldighed. EFT L 309 af 13.12.1993.

overvågning og evaluering af gennemførelsen af de planlagte aktioner og foranstaltninger og deres effektivitet.

8. Meddelelsen indeholder fire specifikke "sektorale" biodiversitetshandlingsplaner for
  - Bevaring af naturressourcer
  - Landbrug
  - Fiskeri
  - Økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde
9. Som meddelt i strategien har de af Kommissionens tjenestegrene, der har ansvar for de pågældende politiske områder, taget initiativ til og ledet udarbejdelsen af handlingsplanerne. Det er sket i et tæt indbyrdes samarbejde med bl.a. tjenestegrene med ansvar for biodiversitetsstrategien, Det Europæiske Miljøagentur og eksperter fra medlemsstaterne. I overensstemmelse med ånden i Århus-konventionen⁷ har NGO'er og andre interesserede parter deltaget i udarbejdelsen lige fra det tidligste stadium.
10. Handlingsplanerne er udviklet med udgangspunkt i de specifikke instrumenter og procedurer, som kan anvendes under disse sektorbestemte politikker. Strukturen i de forskellige handlingsplaner er således ikke identisk, men afspejler hver enkelt sektors særlige rammer.
11. Det kan ikke undgås, at der er visse overlapninger i handlingsplanerne, da de forskellige politiske områder griber ind i hinanden. En sammenhængende, koordineret gennemførelse er derfor af afgørende betydning.

2. DEN BREDERE POLITISKE SAMMENHÆNG

12. Udviklingen og gennemførelsen af biodiversitetsstrategien og dens handlingsplaner skal ses i en bredere sammenhæng, nemlig Den Europæiske Unions forpligtelse til at skabe en bæredygtig udvikling og integrere miljøhensyn i andre sektorer og politiske områder i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 2, 3 og 6. Handlingsplanerne bliver også et vigtigt instrument til at fremme den politiske reformproces, som blev iværksat med AGENDA 2000.
13. Det Europæiske Råd har forpligtet sig til at udvikle en strategi for bæredygtig udvikling, som vil blive fremlagt på topmødet i Gøteborg i 2001. Denne strategi bliver bestemmende for Den Europæiske Unions udtalelser på det store, internationale møde i 2002, som markerer ti-året for FN's konference om miljø og udvikling i Rio de Janeiro. Den Europæiske Unions strategi for bæredygtig udvikling vil være rettet mod bæredygtighedens økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter, der jo som anført ovenfor alle er knyttet til biodiversitet.
14. Biodiversitetsstrategien og dens handlingsplaner fokuserer på at integrere biodiversitetshensyn i de forskellige sektorbestemte politikker. De er således den

---

⁷ FN-EF's konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocessen og adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.

praktiske udmøntning af den politiske integrationsproces, som Det Europæiske Råd iværksatte på sit topmøde i Cardiff og indeholder de specifikke instrumenter og aktioner, som er nødvendige for at vende den nuværende nedadgående tendens.

15. I det kommende sjette miljøhandlingsprogram opstilles natur og biodiversitet som fremtidens indsatsområder. Programmet kommer til at bygge på og videreudvikle biodiversitetsstrategien og handlingsplanerne.
16. Central- og Østeuropa er rigt på biodiversitet, som i mange tilfælde er bevaret takket være traditionel arealanvendelse, men i andre tilfælde truet på grund af utilstrækkelig økonomisk udvikling. Bevaring af biodiversitet kræver regionalt samarbejde, og med udviklingen af den tværeuropæiske strategi for biologisk og landskabsmæssig mangfoldighed bliver det muligt at sikre en mere koordineret gennemførelse på regionalt plan af de relevante beslutninger truffet af partshaverne under konferencen om biodiversitet.
17. Med ansøgerlandenes tiltrædelse får Den Europæiske Union tilført flere fordele for biodiversiteten. Gennemførelsen af EU's biodiversitetsstrategi og handlingsplaner og også de nationale biodiversitetsstrategier vil bidrage til at bevare disse landes rige biodiversitet, fordi man derved sikrer tilstrækkelig politisk integration.

3. HANDLINGSPLANERNES RAMMER

18. Handlingsplanen for biodiversitet: bevaring af naturressourcer skal sikre, at de eksisterende og planlagte miljølove og -instrumenter udnyttes fuldt ud til at virkeliggøre de relevante målsætninger i biodiversitetsstrategien.
19. Bevaringen af visse arter og levesteder skaber særlig bekymring. Det kræver særskilte foranstaltninger såsom lovfæstet beskyttelse af flora og fauna og/eller de steder, de forekommer. Handlingsplanen skal derfor sikre levesteder og arter af interesse for Fællesskabet en tilfredsstillende bevaringsstatus gennem en fuldstændig gennemførelse af fugle- og habitatdirektiverne og tilstrækkelig finansiel og teknisk støtte til bevaring og bæredygtig udnyttelse af områder, der er udlagt under denne lovgivning.
20. Da beskyttelse af biodiversitet ikke kun kan sikres gennem handling i særligt udpegede områder og for særligt beskyttede arter, skal handlingsplanen også indeholde politiske prioriteter for, hvordan man bevarer biodiversiteten på tværs af hele området. I handlingsplanen defineres det, hvordan man kan sikre biodiversiteten ved hjælp af biodiversitetsspecifikke instrumenter såsom vandrammedirektivet, strategien for integreret forvaltning af kystområder, miljøvirkningsvurderinger, miljøansvar, miljømærkning, miljørevisioner og andre økonomiske instrumenter. Artsfremmede, invasive arter og visse GMO'er kan ligeledes påvirke biodiversiteten i et bredere miljø, og disse forhold er derfor også medtaget i handlingsplanen. Da ex situ-bevaring kan have stor betydning for en koordineret genudsætning eller integreret bevaring, er der i handlingsplanerne opstillet prioriteter vedrørende zoologiske og botaniske haver.
21. Alle disse initiativer er ganske vist vigtige, men de er ikke nok i sig selv til at bevare biodiversiteten i hele Europa. Ændringer i arealanvendelse er en af hovedårsagerne til tabet af biodiversitet, og de underliggende grunde til disse ændringer skal findes i

den måde, visse sektorbestemte politikker udvikles og gennemføres på. Det er derfor vigtigt at supplere de specifikke initiativer, der er nævnt i de foregående punkter, med integration af biodiversitet i de centrale strategier for areal- og havanvendelse (dvs. landbrug, fiskeri, akvakultur og skovbrug). I handlingsplanen er der derfor beskrevet specifikke miljøinitiativer om overvågning og evaluering af den generelle virkning på biodiversiteten af integrationsbestrebelse i disse sektorer.

22. Endelig fokuserer handlingsplanen for bevaring af naturressourcerne på bedre muligheder og øget synergieffekt i kraft af internationale aftaler og processer, især CITES-konventionen, konventionerne vedrørende klimaændringer og ørkendannelse, Barcelona- og OSPAR-konventionerne, Cartagena- og Montreal-protokollerne, WTO/TRIPS, FAO og den internationale proces om skove. Sammenhæng i udviklingen og gennemførelsen er nødvendig for at forebygge potentielle trusler og maksimere fordelene for biodiversiteten.
23. Handlingsplanen for biodiversitet: landbruget starter med en analyse af samspillet mellem landbrug og biologisk diversitet, hvor fokus ligger på hhv. fordele og ulemper for biodiversiteten og landbruget. Denne analyse munder ud i syv prioriterede indsatsområder: (a) sikring af en fornuftig intensivisering af landbrugspraksis, (b) bevaring af et økonomisk levedygtigt og socialt acceptabelt landbrug, især i biodiversitetsrige områder, hvor disse aktiviteter er blevet svækket, (c) udnyttelse af miljøforsvarlige landbrugsforanstaltninger til bevaring og bæredygtig udnyttelse af biodiversitet, (d) sikring af en økologisk infrastruktur i hele området, (e) støtteaktioner rettet mod forbedring af den genetiske diversitet i landbruget og bevaring af lokale og traditionelle sorter og racer, (f) tilskyndelse til markedsføring af landracer og -sorter, som er naturligt tilpasset lokale og regionale forhold, (g) forebyggelse af ukontrollabel spredning af fremmede arter.
24. Med udgangspunkt i erfaringer fra de miljøforsvarlige foranstaltninger er der fastlagt fem principper for handlingsplanen: (a) landbrugsmetoderne har betydning for bevaringen af biodiversitet, (b) der skal både gøres en indsats i hele området, og metoder og instrumenter skal tilpasses de lokale forhold, (c) en decentraliseret administrationsmetode bør foretrækkes på områder, hvor medlemsstaterne er ansvarlige for valg og gennemførelse af foranstaltninger, (d) man bør prioritere en helhedsorienteret, koordineret forvaltning baseret på en blanding af fælles og nationale instrumenter og miljø- og landbrugspolitiske instrumenter, (e) de forskellige fællesskabsfinansieringskilder bør koordineres.
25. Inden for disse begrebsmæssige rammer for prioriteter og principper stilles der forslag om følgende instrumenter af relevans for opfyldelsen af både de sektorale og de horisontale målsætninger, der er opstillet i den europæiske biodiversitetsstrategi: (1) den såkaldte horisontale forordning og især artikel 2 ("*miljøbeskyttelseskrav*"), (2) de miljøforsvarlige landbrugsforanstaltninger under forordningen for udvikling af landbrugsdistrikter, (3) de øvrige foranstaltninger under denne forordning, (4) miljøkomponenterne i de fælles markedsordninger, (5) forordningen om genetiske ressourcer i landbruget og endelig (6) miljøkomponenterne i de markedsrelaterede instrumenter vedrørende kvalitetspolitik. Opmærksomheden er ligeledes rettet mod andre instrumenter såsom lovgivningen om plantebeskyttelsesprodukter og SAPARD-instrumentet. Endelig indeholder handlingsplanen en beskrivelse af specifikke mål og en tidsplan for, hvornår prioriteterne skal være nået. Handlingsplanens effektivitet afhænger af, hvordan medlemsstaterne gennemfører alle disse instrumenter. I overvågningen og evalueringen af de forskellige

integrationskomponenter prioriteres navnlig udviklingen af operationelle landbrugsmiljøindikatorer, som skaber en bedre forståelse af det komplekse forhold mellem landbrug og miljø.

26. I handlingsplanen for biodiversitet: fiskeriet er der beskrevet en række sammenhængende foranstaltninger, som har til formål at bevare eller genskabe biodiversiteten på områder, hvor den er truet på grund af fiskeri og akvakulturaktiviteter.
27. Foranstaltningerne i denne kort- til mellemlangsigtede handlingsplan skal gennemføres på tre niveauer: bevaring og bæredygtig udnyttelse af fiskebestande, beskyttelse af ikke-omfattede arter, levesteder og økosystemer mod fiskeriaktiviteter og forebyggelse af akvakulturens indvirkning på de forskellige økosystemer. På de første to niveauer omfatter foranstaltningerne en reduktion i fiskeriaktiviteterne, anvendelse af tekniske foranstaltninger samt styrkelse af forskning og overvågning. For akvakulturen skal foranstaltningerne nedbringe akvakulturens indvirkning på miljøet, begrænse indførelsen af artsfremmede, invasive arter, sikre dyrenes sundhed og styrke forskningen for at øge viden på dette område. Permanent forskning og overvågning bliver afgørende for, om handlingsplanens foranstaltninger kan gennemføres med held.
28. Fremover vil der blive taget hensyn til miljødimensionen i den videnskabeligt baserede fælles fiskeripolitik. Revisionen af den fælles fiskeripolitik for 2002 er en fortrinlig lejlighed til at indføre nye eller styrke eksisterende foranstaltninger, og handlingsplanens initiativer bidrager til denne proces.
29. Handlingsplanen for biodiversitet: økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde skal ses i sammenhæng med de internationale udviklingsmål for 2015, nemlig reduktion af fattigdom, mindre miljøforringelse og tab af naturressourcer, der alle hænger tæt sammen med biodiversiteten. Navnlig er det vigtigt at udvikle samarbejdet for at sikre virkeliggørelsen af målene for biodiversitet og en rimelig fordeling af de fordele, som skabes gennem udnyttelsen af genetiske ressourcer.
30. I handlingsplanen påvises behovet for en bedre forbindelse mellem EU's medlemsstater og internationale udviklingssamarbejdsagenturer og større sammenhæng mellem udviklingsprogrammer og -institutioner i medlemsstaterne og på internationalt plan (f.eks. Verdensbanken og den globale miljøfacilitet, GEF). Ligeledes kortlægges behovet for at opbygge Kommissionens kapacitet til at forvalte udviklings- og miljøanliggender.
31. Handlingsplanen indeholder en liste over '*retningsgivende principper*', som bør følges (herunder økosystemprincippet, deltagelse/inddragelse af alle interesserede parter og integration i en bredere politisk sammenhæng), og en beskrivelse af den indsats, der skal gøres på tre indbyrdes forbundne områder:
  - a) Intensive produktionssystemer (landbrug, animalsk produktion, akvakultur, plantager osv.), hvor fokus bør ligge på de livsstøttende funktioner og ydelser, bevaring af den genetiske biodiversitet og forsigtighed med at indføre artsfremmede, invasive arter og levende modificerede organismer.

- b) Produktionssystemer, som omfatter vildtlevende arter (skovbrug, natur, fiskeri osv.), hvor fokus bør ligge på at bevare en lang række forskellige økosystemer og levesteder i produktionsområder.
  - c) Beskyttede områder, hvor der er brug for en større grad af samordning mellem strategierne for hhv. bevaring og bæredygtig udvikling.
32. I planen lægges der vægt på at forbedre anvendelsen af de strategiske miljøvurderinger og miljøvirkningsvurderingerne, og fokus bør ligge på støtte til kapacitetsopbygning på området.

4. MOD EN GENNEMSIGTIG, MÅLRETTET OVERVÅGNING OG VURDERING

33. I gennemførelsen af handlingsplanerne skal der tages hensyn til forskellige tværgående aspekter, hvis det skal være muligt at måle indvirkningen. Det omfatter bl.a. metoder - et sæt af resultatindikatorer - til at skabe sammenhæng mellem overvågningen af handlingsplanernes gennemførelse og målingen af deres succes. Det er ligeledes af stor betydning at samordne relevante data, anvende dem til rapportering og gøre dem tilgængelige for offentligheden. Endelig er forskning en forudsætning for gennemførelsen af nogle aktiviteter, og dette aspekt vil blive udviklet under de relevante fællesskabsprogrammer.

4.1. Indikatorer

34. I biodiversitetsstrategien hedder det, at: "den enkelte handlingsplan bør opstille klare opgaver, mål og mekanismer for vurdering af strategiens gennemførelse. Kommissionen vil i samarbejde med de relevante instanser udvikle indikatorer til vurdering af handlingsplanernes gennemførelse ex ante og ex post. Indikatorerne vil blive udarbejdet på grundlag af arter og økosystemer, der kan ventes at blive påvirket af de enkelte politikområder i afsnit III, og for hvilke bevaring og bæredygtig udnyttelse kræver, at der sættes ind. Der vil også blive taget hensyn til økonomiske indikatorer."
35. Udviklingen af indikatorer til vurdering af biodiversitetsstrategiens og handlingsplanernes resultater kræver en indsats på to niveauer:
- a) Indikatorer for specifikke politiske instrumenter og initiativer. Der skal udarbejdes indikatorer for forbindelsen mellem arternes og økosystemernes status og de enkelte fællesskabsaktioner og deres gennemførelse på medlemsstatsplan.
  - b) Hovedindikatorer. Der er også brug for indikatorer til at vurdere Fællesskabets biodiversitetsstrategis og handlingsplaners effektivitet.
36. I de sidste to år har Kommissionen, Det Europæiske Miljøagentur, medlemsstaterne og de relevante internationale organisationer gjort en stor indsats på disse to områder. Det nuværende videnniveau gør det dog ikke muligt at udarbejde et nøjagtigt sæt af biodiversitetsindikatorer for mange af de elementer, der behandles i handlingsplanerne. Kommissionens rapport til topmødet i Helsingfors indeholder uddybende oplysninger om den eksisterende viden og igangværende aktiviteter vedrørende indikatorer.

37. Vanskelighederne ved at opstille et grundlag for overvågning og vurdering skyldes især, at selve biodiversiteten og følgerne af de forskellige politikker varierer fra medlemsstat til medlemsstat. Hensigtsmæssige indikatorer bør derfor være baseret på biogeografiske forhold. Det forudsætter, at der fastlægges indikatorer på lokalt plan, og samtidig skal de oplysninger, de skal tilvejebringe, være sammenlignelige. For at opstille indikatorer, som opfylder disse krav, vil Kommissionen:
- udvikle analytiske rammer for opstilling af indikatorer.
  - I samarbejde med medlemsstaterne udarbejde et sæt kriterier til udvælgelse af prioriterede indikatorer.
  - Opfordre medlemsstaterne til i overensstemmelse med de analytiske rammer og kriterier at fremsætte forslag til biodiversitetsindikatorer med henblik på at vurdere resultaterne af hver enkelt handling i alle handlingsplanerne og forslag til foranstaltninger til andre relevante politiske instrumenter, som skal tage udgangspunkt i den lokale biodiversitet.
  - Udarbejde et integreret informationssystem til biodiversitetsstrategien og dens handlingsplaner på basis af videnskabelig rådgivning og medlemsstaternes forslag.
38. I udviklingen af indikatorer for skove skal der tages hensyn til det arbejde, der udføres af Arbejdsgruppen om biodiversitet, beskyttede områder og dertil knyttede emner under ministerkonferencen om beskyttelse af skove i Europa og dens arbejde med at kortlægge indikatorer til vurdering af biodiversiteten i skovøkosystemer.
39. I handlingsplanen for økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde bør samme metode følges, dvs. partnerlandene bør opfordres til at tilvejebringe de nødvendige oplysninger.
40. Kommissionen udarbejder et sæt biodiversitetsindikatorer, så snart de nødvendige oplysninger foreligger. Efterfølgende vil Det Europæiske Miljøagentur eller evt. andre relevante institutioner definere de nødvendige mekanismer til at overvåge sådanne indikatorer. Den anden rapport til Rådet og Parlamentet om gennemførelsen af biodiversitetsstrategien, der forventes at foreligge i 2003, vil fokusere på udarbejdelsen og overvågningen af indikatorer.

4.2. Informationsudveksling.

41. Det Europæiske Fællesskab er forpligtet til at lette offentlighedens adgang til information om biodiversitet, sektorbestemte politikker og instrumenterne i handlingsplanerne. Fællesskabets clearing house-mekanisme under konventionen om biologisk mangfoldighed⁸, hvis pilotfase blev iværksat den 8. juni 2000, er en såkaldt one-stop-shop, som huser sådanne oplysninger. Her kan man bl.a. få oplysninger om politikker, lovgivning, finansieringsmuligheder, databaser, ekspertisekilder osv., som de europæiske institutioner råder over, og der er links til andre institutioner og organisationer (regeringsinstitutioner, private og NGO'er). Der er ligeledes links til globale organisationers hjemmesider, f.eks. sekretariatet for konventionen om biodiversitet. Det er et vigtigt værktøj til at fremme og lette videnskabeligt og

---

⁸ <http://biodiversity-chm.eea.eu.int>

teknologisk samarbejde, ikke kun i Europa, men også med andre lande i verden, især i udviklingslandene.

42. Det er vigtigt at konsolidere og udbygge på denne facilitet, og især er der behov for at konsolidere informationsindsamlingsmetoder og indføre flere mekanismer til sikring af, at brugerne kan udnytte de geografiske søgemetoder. Det er også vigtigt, at Fællesskabet udnytter sin enestående position til at sikre, at der oprettes et europæisk koordineringsforum for clearing house-ordninger for biodiversitet, og til at forbedre samarbejdet mellem EU's clearing-house og andre clearing house-ordninger i Europa.

4.3. Forskning

43. Målsætningerne for biodiversitetsstrategien danner de overordnede, politiske rammer for Fællesskabets forskning i biodiversitet. De er efterfølgende blevet indarbejdet i det femte rammeprogram for forskning og udvikling. Da de overordnede målsætninger i de forskellige dele af strategien nu er ved at blive omsat til mere specifikke aktioner, bør forskningsinitiativerne bidrage til at skærpe fokus. Kommissionen er i færd med at kortlægge de forskningsbehov, der opstår i kraft af de forskellige handlingsplaner og de øvrige initiativer, som biodiversitetsstrategien afføder. Der kan således forskes i biodiversitetsforhold under det sjette rammeprogram for forskning og udvikling.

5. OPFØLGNING

44. Den første rapport til FN's biodiversitetskonvention om Det Europæiske Fællesskabs gennemførelse af konventionen om biologisk mangfoldighed⁹ er en gennemgang af Fællesskabets politikker, lovgivning og andre instrumenter, som var iværksat, da biodiversitetsstrategien blev vedtaget. Siden da er der udviklet en lang række nye fællesskabsinitiativer af relevans for opfyldelsen af strategiens målsætninger. Den første rapport til Rådet og Parlamentet indeholder en ajourført gennemgang af gennemførelsen af Det Europæiske Fællesskabs biodiversitetsstrategi.
45. Gennemførelsen af biodiversitetsstrategien og især handlingsplanerne forudsætter et tæt samarbejde mellem de forskellige tjenestegrene i Kommissionen, der har direkte ansvar for eller arbejder med de pågældende politiske områder. En tværtjenestelig gruppe om biodiversitet har ansvaret for koordineringen. Alle de nødvendige EF-midler til gennemførelsen af handlingsplanerne vil blive stillet til rådighed over de eksisterende programmer.
46. Og endelig afhænger en vellykket gennemførelse af biodiversitetsstrategien og handlingsplanerne i vid udstrækning af følgerne af de forskellige foranstaltninger på medlemsstatsplan. Det er yderst vigtigt at øge komplementariteten mellem Fællesskabets og medlemsstaternes biodiversitetsstrategier og handlingsplaner. Kommissionen vil derfor nedsætte et **ekspertudvalg om biodiversitet**, som skal have mandat til at udveksle information og fremme komplementariteten mellem de aktioner, der gennemføres på hhv. fællesskabs- og medlemsstatsplan. NGO'er, erhvervslivet, producentsammenslutninger og andre interessenter fra det civile samfund har stor betydning på dette område, og derfor vil Kommissionen invitere

---

⁹ SEK (1998) 0398

repræsentanter for disse grupper til at deltage som observatører i møderne i ekspertudvalget.

47. Kommissionen gennemfører inden udgangen af 2002 en undersøgelse af komplementariteten i Det Europæiske Fællesskabs og medlemsstaternes gennemførelse af konventionen om biologisk mangfoldighed.